

N:o 33.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 April 1886.

— — — — Andra Kammaren den 20 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående afsöndring af jord från militiebostället Refvinge i Malmöhus län till vapenöfningsplats för Södra skånska infanteriregementet m. m.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 19.)

Till Konungen.

I en till Riksdagen den 29 sistlidne Januari aflåten proposition (N:o 21) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att vid förestående indragning till statsverket af fanjunkarebostället 1 mantal Refvinge i Refvinge socken af Malmöhus län måtte från bostället få afsöndras ett stycke mark af omkring 225 tunnlands vidd för att användas såsom vapenöfningsplats för Södra skånska infanteriregementet; att, i händelse af bifall till nämnda förslag, den från indragna kaptensbostället N:is 2 och 13 Hellestad afsöndrade och till Södra skånska infanteriregementets nuvarande mötesplats Tvedörra begagnade jord af omkring 35 tunnlands vidd, som icke vidare skulle blifva för vapenöfningarna behöflig, måtte få^{ses} å offentlig auktion försäljas med tillträdesrätt å tid, som komme att af Eders Kongl. Maj:t bestämmas, samt på de vilkor i öfrigt, hvilka omförmäldes i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874, men med förbehåll att

köparen af jorden åtog sig andel i mantal i förhållande till stamhemmanets egovidd samt ensam vidkändes kostnaderna för berörda andels bestämmande; *äfvensom* att den för omförmälda 35 tunnland jord inflytande köpeskilling måtte få användas på enahanda sätt, som vore bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning egde rum jemlikt Kongl. brefven den 29 Maj 1874 och den 6 Juni 1879.

Af det ifrågavarande proposition bilagda statsrådsprotokoll öfver landtförsvarsärenden af den 29 Januari 1886 har Riksdagen inhemtat, att generalbefälhafvaren i första militärdistriktet, hvilken på uppdrag af Arméförvaltningen utsett plats för de manskapsbaracker, hvilka, på grund af Kongl. brefvet den 18 Januari 1884, skulle å Södra skånska infanteriregementets mötesplats Tvedörra uppföras, i skrifvelse af den 16 Juli 1884 hos Eders Kongl. Maj:t hemställt, att med verkställigheten af berörda byggnadsarbete måtte få anstå i afvaktan på undersökning, huru vida icke regementets nuvarande mötesplats borde utbytas mot annan sådan, hvilket generalbefälhafvaren för sin del tillstyrkt. Såsom skäl härför hade generalbefälhafvaren anført: att utrymmet vid Tvedörra vore mycket inskränkt, enär hela arealen utgjorde 50 tunnland, hvarifrån måste afräknas lägerplatsen, skogsplantering och branta sluttningar m. m., utgörande tillsammans minst $\frac{1}{3}$ af arealen, så att för exercis blott kunde användas omkring 30 tunnland, hvilket vore alldeles för litet för detta regemente med dess ovanligt stora beväringkontingent; att manöver och skarpskjutning ej kunde å mötesplatsen utföras, utan måste verkställas på särskildt förhyrda fält, deraf manöverfältet vore beläget på $1\frac{1}{4}$ timmes och målskjutningsplatsen låge på $\frac{3}{4}$ timmes marschafstånd från lägret; att sjelfva lägerplatsen vore belägen i en håla med framför liggande hög backe och sålunda efter nederbörd vore mycket fuktig, hvarförutom, och då platsen vore inskränkt och trång samt byggnaderna lågo invid gränsen af fältet, desamma hade blifvit väl mycket sammanträngda med en mängd privata bostäder, och lägret sålunda utsatt för eldfara, som äfven inträffat; att då kring mötesplatsen vore uppförda en mängd privata boningshus, der allehanda ofog bedrefves, kontrollen öfver manskapets uppförande i hög grad försvärades; att vid Tvedörra saknades annan vattentillgång än ur gräfdä brunnar, i följd hvaraf badning ej kunde företagas; samt slutligen att då Tvedörra vore beläget nära 2 mil från Lund, der post och äfven de flesta förnödenheter hemtades, $1\frac{1}{2}$ mil från Örtofta station samt $1\frac{1}{4}$ mil från Löberöds station, dessa långa afstånd fördyrade alla leveranser och inverkade ofördelaktigt i åtskilliga andra afseenden.

Till ny mötesplats för regementet hade generalbefälhafvaren föreslagit ett område å militiebostället Refvinge; och hade generalbefälhafvaren i afseende å fördelarne af ett sådant utbyte af mötesplats andragit: att den areal, som komme att till mötesplats användas, vore ett cirka 300 tunnland stort sandfält, som ej kunde med fördel odlas, och att detta fält, hvilket vore kuperadt samt delvis planteradt med små skogsdungar, således vore den fördelaktigaste terräng för infanteri, som kunde uppsökas; att i fältets omedelbara närhet finnes en stor å samt en större och två mindre sjöar med klart vatten på sandbotten; att tillräcklig och god plats för målskjutning och fältskjutning vore att tillgå invid lägerplatsen; att genom kortare afstånd till närmaste jernvägsstationer med sannolikhet kunde motses en väsentlig minskning i alla leveranspris å så väl proviant som å byggnadsmaterialier; att för närvarande inga privata bostäder, utom boställets byggnader, finnes inom gränserna och ej heller kunde i lägreets närhet uppföras i anseende till fältets stora areal; samt att lägerplatsen komme att förläggas på ett högt och sundt ställe, omgifvet af vackra ekar.

I öfrigt ansåge generalbefälhafvaren, att, då sjukhus och 2 förrådshus vid Tvedörra vore fullt tidsenliga, dessa byggnader fortfarande kunde der förblifva för att ej fördyra flyttningskostnaden, hvilken dessutom syntes komma att minskas derigenom, att de nya barackerna blefve billigare att bygga på Refvinge än på Tvedörra, i anseende till kortare väg till jernvägsstation; och skulle, då nu utgående hyra, för skjutfältet 220 kronor och för manöverfältet 500 kronor, komme att besparas, kronan i verkligheten ingalunda göra någon uppoffring genom sandfältets afskiljande från bostället och användande till mötesplats, utan snarare deraf hafva ekonomisk fördel.

Sedan Arméförvaltningen blifvit i ärendet hörd och i afgifvet utlåtande tillstyrkt den ifrågasatta förflyttningen af Södra skånska infanteriregementets vapenöfningar till ofvanberörda plats, har Domänstyrelsen, efter inhemtande af yttranden ej mindre från innehafvaren af Refvinge boställe samt arrendatorn af samma boställe än äfven från t. f. domänintendenten och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus län, för egen del anført, att det af handlingarna i målet syntes styrelsen otvetydigt framgå, att den plats, som för närvarande användes för Södra skånska infanteriregementets vapenöfningar, i fråga om utrymme och i åtskilliga andra afseenden ej motsvarade de anspråk, som numera skäligen kunde ställas på en dylik plats, liksom att den i stället föreslagna marken vid bostället Refvinge vore för det afsedda ändamålet lämplig; och då, med afseende å hvad i ärendet blifvit upplyst rörande

den naturliga beskaffenheten af sistberörda mark och dess umbärlighet för bostället såsom jordbruksegendom, det måste antagas att, i fall ett nytt öfningsfält skulle annorstädes anskaffas, kostnaden härför komme att vida öfverstiga den minskning i blifvande arrendeinkomst från Refvinge, som genom den ifrågavarande markens frånskiljande föranleddes, ansåge sig Domänstyrelsen böra biträda förslaget att platsen för nämnda regementes vapenöfningar förlades till Refvinge boställe, samt att vid boställets skeende indragning till statsverket afskildes från egendomen till vapenöfningsplats det område, som funnes upptaget å en handlingarna bifogad »plan öfver exercisfältet vid Refvinge», dock att området ej gäfves större utsträckning norr om vägen till Qvinnevad, än som chefen för Södra skånska infanteriregementet i infordradt yttrande ansett behöfligt, om möjligt med någon rätning af den å planen i vinkel uppdragna gränslinien. Mot de åtgärder, som i händelse af bifall till nämnda förslag ifrågasatts rörande det nuvarande öfningsfältet vid Tvedörra, hade Domänstyrelsen ej något att erinra, utom hvad anginge den del af den från f. d. kaptensbostället Hellestad upplätta mark, som med en areal af omkring 35 tunnland skulle återstå efter afsättande af erforderlig gårdsplan till sjuk- och förrådshusen, och hvilken ansetts böra genom Arméförvaltningens försorg och för dess räkning utarrenderas, intill dess marken vid ny utarrendering af bostället Hellestad blefve med detta förenad. Nu löpande arrendeperiod för Hellestad utginge ej förr än den 14 Mars 1898, hvaremot indragning af Refvinge boställe sannolikt komme att inom kort ega rum; och syntes landtförsvaret böra frånträda inkomsten af berörda, från Hellestad afsöndrade mark om 35 tunnland, så snart fältet vid Refvinge blefve i stället kostnadsfritt upplätet, helst för de utgifter, hvilka enligt Arméförvaltningens förslag borde för tiden derefter med nämnda inkomst bestridas, antagligen andra medel kunde disponeras. I anledning häraf, och då styrelsen lika med domänintendenten och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansåge för kronan fördelaktigast, att nu ifrågavarande, från Hellestad upplätta mark, hvilken vore af dålig beskaffenhet och afskild från boställets egor i öfrigt, blefve, när den afträddes af Arméförvaltningen, för statsverkets räkning försäld, hade Domänstyrelsen i underdånighet hemställt, att, derest, såsom ofvan föreslagits, fältet å Refvinge vid detta boställes indragning upplättes till vapenöfningsplats, omförmälda afsöndring från Hellestad, omkring 35 tunnland, samtidigt föryttrades under de vilkor, som stadgats i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874, med förbehåll att köparen af af samma afsöndring åtog sig andel i mantal i förhållande till

stamhemmanets egovidd, för hvilken andels bestämmande köparen ensam borde vidkännas de erforderliga kostnaderna.

Med afseende å hvad sålunda förekommit och i öfrigt finnes uti förevarande ärende i ofvan åberopade statsrådsprotokoll anfördt, har Eders Kongl. Maj:ts omförmälda framställning af Riksdagen bifallits.

Med undersätlig vördnad:

Stockholm den 20 April 1886.
